

Ljubljana, 2.oktober 2013

ZADEVA: Pobuda mladih ob glasovanju za novo Evropsko direktivo o tobačnih izdelkih

Spoštovani,

Mladi udeleženci prve Evropske mladinske konference o tobaku v sodelovanju, ki je potekala od 15.do 21.septembra 2013 v Izoli v Sloveniji, v sodelovanju s projektom Preventivna platforma, odločno podpiramo hitro sprejetje revidirane Evropske direktive o tobačnih izdelkih, ki bo bistveno zmanjšala uporabo tobaka med mladimi in celostno zaokrožila učinkovite ukrepe za nadzor tobaka v Evropski uniji. Konferenca je združila več kot 60 udeležencev v starosti od 15 do 30 let, ki so predstavljali mnenje mladih iz 17 različnih držav članic ter Turčije, obenem pa predstavljali več kot 25 mladinskih organizacij, ki delujejo na področju zdravega življenjskega sloga. Dogodek sta podprla tudi Evropska komisija s pomočjo programa Mladi v akciji ter Ministrstvo RS za zdravje.

Po seriji strukturiranih debat in delavnic, ki so pokrivalo tri glavne teme dogodka – tobačno politiko, preprečevanje in opuščanje kajenja ter manipulacijo z marketinškimi prijemi s strani tobačne industrije, smo udeleženci prišli do soglasne odločitve, da moramo tudi mi, predstavniki mladih v Evropi, imeti besedo pri tem, kaj bo v novi Evropski direktivi o tobačnih izdelkih vključeno:

1. Odločno podpiramo odločitev, da se pri proizvodnji cigaret ne uporablja nikakršne arome ali okusov, saj postanejo zaradi teh tobačni izdelki bolj privlačni, predvsem mladim.
2. Prepričani smo, da je po zgledu Avstralije potrebno uvesti enotno embalažo tobačnih izdelkov skupaj z ustreznimi slikovnimi zdravstvenimi opozorili, ki prikazujejo bolezni in nevarnosti povzročenih zaradi uporabe tobačnih izdelkov.
3. Tobačna industrija naj za embalažo cigaret uporablja le snovi, ki jih je možno v celoti reciklirati, različni izdelki kot so npr. »slim« cigarete, cigarete, ki so usmerjene na določene etične skupine potrošnikov, spol, raso, spolno usmerjenost, starost, ali katero koli drugo osebno lastnost, pa naj bodo prepovedani. V primeru kršitve te prepovedi naj se kršitelja oglobi.
4. Promet in prodaja snusa naj bo prepovedana po celi Evropi, razen na Švedskem, kjer pa naj bo prodaja pod strogim nadzorom države zaradi nevarnosti tihotapljenja v druge države Evropske unije.
5. Elektronske cigarete je potrebno uvrstiti na seznam zdravil, ki jih lahko predpiše le zdravnik z receptom za pomoč kadilcem pri odvajanju od kajenja. S tem ukrepom bomo omogočili uporabo elektronskih cigaret le pod zdravniškim nadzorom.

Poleg zgornjih ključnih sporočil, smo prepričani, da naj revidirana Direktiva vključuje tudi ureditev oglaševanja na prodajnih mestih tobačnih izdelkov. Dobre prakse iz tujine, na primer iz Škotske, dokazujejo, da prepoved oglaševanja tobačnih izdelkov na mestih prodaje zares deluje in ne povzroča motenj prodaje odraslim potrošnikom. Tobačni izdelki bi se morali prodajati v omejenem številu trgovin, kjer bi bili zakriti in ne vidni mladoletnim osebam ter nekadilcem na splošno. Oglaševalske in promocijske dejavnosti tobačne industrije bi bilo potrebno popolnoma prepovedati, s čimer ne bi v nobenem primeru kršili pravice odraslih do izbire, mlade pa bi ščitili pred njihovo izpostavljenostjo. Sponzorstva različnih dogodkov s strani tobačne industrije, predvsem pa tistih pri katerih sodelujejo mladi, je potrebno prepovedati, v primeru kršitev pa je te primere potrebno strogo kaznovati. Poleg tega je nujno potrebno uvesti popolno prepoved prodajnih avtomatov, ki ponujajo tobačne izdelke, saj jih dokazano lahko uporabljajo tudi mladoletne osebe.

Zavzemamo se za omejitev posrednega oglaševanja ali t.i. »product placement«-a tobačnih izdelkov v filmih in ostalih televizijskih vsebinah, ki promovirajo ali se celo sklicujejo nad uporabo tobaka. Take vsebine naj bodo na sporedu šele po 21.00 uri in z opozorilnim napisom na začetku oddaje ali filma, ki bi obveščal, da televizijska vsebina ponazarja uporabo tobaka. Poleg tega je potrebno v imenu zaščite svobode govora in javnega obveščanja, zagotoviti zaščito medijev ob objavi vsebin o negativnih vidikih tobačne industrije. S tem bomo medije za vselej zaščitili pred grožnjami in tožbami s strani tobačne industrije ali njenih hčerinskih družb.

Ko govorimo o davkih in trošarinah, poudarjamo, da povečanje in harmonizacija obdavčitve tobačnih izdelkov, povečuje prihodke od davkov in trošarin v državno blagajno ter zmanjšuje stopnjo kajenja v Evropi. Ob višanju davkov in trošarin je zelo pomembno, da pristojna ministrstva, predvsem ministrstvo za finance in ministrstvo za zdravje, na tem področju tesno sodelujeta pri vzpostavljanju sistema, ki bi omogočil uporabo trošarin, pridobljenih s strani prodaje tobačnih izdelkov, za podporo programov krepitev zdravja in promocije zdravega življenjskega sloga državljanov.

Direktiva o tobačnih izdelkih je močno orodje, ki lahko zaščiti mlade pred uničujočimi posledicami uporabe tobačnih izdelkov. Zato vam zaupamo, da boste kot predstavniki ljudstva poskrbeli, da bo Evropski parlament hitro prišel do zaključka, ki bo postavil zdravje in varstvo državljanov nad interese industrije, ki s svojim delovanjem proizvede veliko več škode kot koristi na vseh ravneh.

Tokratna revizija Direktive o tobačnih izdelkih je bistvenega pomena za prihodnost zdravja vseh mladih v Evropi. Ni nam vseeno, zato želimo biti mladi vključeni in prevzeti aktivno vlogo v oblikovanju naše prihodnosti. Da bi še naprej zagotavljali aktivno in trajnostno sodelovanje mladih na tem področju, smo se na zgoraj omenjenem mednarodnem mladinskem srečanju zavezali k ustanovitvi Evropske mladinske tobačne zveze (European Tobacco Youth Network), preko katere bomo dejavno sodelovali pri oblikovanju prihodnosti evropske tobačne politike, področja preventive ter nadzora nad tobakom, hkrati pa predstavljali glas mladih na področju tobačne kontrole v Evropi.

Veselimo se prihodnjega sodelovanja z vami in ostalimi poslanci Evropskega parlamenta. Za dodatne informacije smo dosegljivi na 040 732212 ali na info@noexcuse.si

Lep pozdrav in srečno prihodnji teden ob glasovanju ZA novo strogo Evropsko direktivo o tobačnih izdelkih,

Jan Pelozo

Predsednik

pobuda
Brez izgovora